

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool school 3212 te PELLENBERG

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 46631
Instelling Gemeentelijke Basisschool school 3212
Directeur Kristien CLITS
Adres Kerkplein 2 - 3212 PELLENBERG
Telefoon 016-46.02.28
Fax 016-46.31.79
E-mail directie.school3212@gbslubbeek.be
Website www.gbslubbeek.be

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Lubbeek
Adres Gellenberg 16 - 3210 LUBBEEK

Scholengemeenschap LBB
Adres Kerkplein 2 - 3212 PELLENBERG
CLB Vrij CLB Leuven
Adres Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 04-10-2016, 05-10-2016, 06-10-2016
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 06-10-2016
Datum bespreking verslag met de instelling 18-10-2016

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Hilde BOSMANS
Teamleden Bettina NAUDTS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij	8
3.1.1.4 Kleuteronderwijs: Nederlands, wetenschappen en techniek, mens en maatschappij	9
3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.6 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek	14
3.1.1.7 Lager onderwijs: mens en maatschappij	14
3.1.1.8 Lager onderwijs: mens en maatschappij en Lager onderwijs: wetenschappen en techniek	15
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	17
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	17
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	18
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	20
4.1 Leerbegeleiding	20
4.2 Sociale en emotionele begeleiding	22
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	23
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	25
6.1 Wat doet de school goed?	25
6.2 Wat kan de school verbeteren?	25
6.3 Wat moet de school verbeteren?	26
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	27
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	27

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de gemeentelijke basisschool in Pellenberg. Ze is de enige onderwijsinstelling in deze deelgemeente van Lubbeek. De leerlingen komen uit alle sociale lagen van de bevolking, al overwegen de gezinnen met een gunstige sociaal-economische status. Sinds vorig schooljaar vangt de school een aantal anderstalige nieuwkomers op. De meeste leerkrachten hebben een ruime onderwijservaring en werken reeds lange tijd in deze school. Samen met de gedreven directeur streven ze een aangenaam leef- en leerklimaat na.

Op basis van het vooronderzoek van 12 september 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus van deze doorlichting. Ze onderzocht in beide afdelingen de leergebieden Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding en de sociale en emotionele begeleiding. Tevens onderzocht ze aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte ging ze ook een selectie van de regelgeving na en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leeromgeving.

Het team van de kleuterafdeling levert voldoende inspanningen om de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek (MMWT) na te streven. De meeste kleuteronderwijzers streven bij de activiteiten gericht enkele doelen na. Deze activiteiten kaderen steeds binnen een thema dat aansluit bij de leef- en ervaringswereld van de kleuters. Om de taalvaardigheid van de kleuters te verruimen, voorzien de meeste kleuteronderwijzers motiverende en aantrekkelijke taalgerichte activiteiten. Naast de vele kansen voor luisteren en spreken, bieden ze vaak expliciete activiteiten voor ontluikend lezen en schrijven aan. De grote hoeveelheid werkblaadjes met een schoolse inslag wijst echter op didactische vervroeging. Binnen MMWT krijgen de kleuters heel wat impulsen om de omringende wereld te ontdekken. De meeste kleuteronderwijzers benutten de aanknopingspunten in de schoolomgeving om invulling te geven aan werkelijkheidsgericht onderwijs. Tevens verrijken ze speelleerhoeken met concrete materialen die aansluiten bij het thema. Bij de oudste kleuters springt de thematafel in het oog. Dit aanbod stimuleert de kleuters om te exploreren, te experimenteren en nieuwe ontdekkingen te doen. De kleuteronderwijzers observeren regelmatig en volgen zo de ontwikkeling van de kleuters op. Voorlopig slagen ze er onvoldoende in om voor de kleuters bij wie het taalproces niet vanzelfsprekend verloopt, een planmatige en doelgerichte zorgwerking op te zetten. De huidige ondersteuning blijft meestal beperkt tot occasionele acties die kort op de bal spelen.

In de lagere afdeling bereiken de leerlingen in voldoende mate de eindtermen voor Nederlands. Uit de gesprekken blijkt dat de onderwijzers Nederlands als een cognitief belangrijk leergebied beschouwen en hiervoor de maximale onderwijstijd aanwenden. Voor de afbakening van het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk baseren ze zich op een onderwijsleerpakket. In de meeste klasgroepen is het onderwijsaanbod vrij evenwichtig samengesteld en komen de leerinhouden overeen met de vereisten van het leerplan. Meerdere onderwijzers kiezen voor een sturende onderwijsstijl. Hierdoor gaan er kansen verloren om een krachtige taallearomgeving te creëren en zijn er minder kansen voor interactieve opdrachten die echte communicatie in de hand werken. Geleidelijk aan groeit de aandacht voor functionele taaltaken. Enkele onderwijzers investeren in vrij lezen en willen hiermee het leesplezier aanwakkeren. Ook binnen de lagere afdeling is de leerbegeleiding ontoereikend om leerlingen met specifieke noden voor Nederlands doelgericht te ondersteunen. Zorginterventies richten zich onvoldoende op het stapsgewijs wegwerken van dieperliggende oorzaken of krijgen een weinig systematische invulling waardoor het beoogde effect niet wordt bereikt.

Voor MMWT komt het team van de lagere afdeling zijn maatschappelijke opdracht onvoldoende na. Meerdere onderwijzers houden geen rekening met gemaakte afspraken rond het onderwijsaanbod. Uit het leerlingenwerk blijkt dat in sommige leerjaren de leerinhouden niet overeenkomen met wat het leerplan vooropstelt. Hierdoor ontstaan er hiaten en breuklijnen. Op enkele uitzonderingen na hebben de onderwijzers niet de gewoonte om leeromgevingen op te zetten die actief, interactief en zelfgestuurd leren mogelijk maken. Algemeen ligt de klemtoon binnen MMWT te vaak op feitenkennis. Dat vertaalt zich in een evaluatiepraktijk, die overwegend focust op reproduceerbare feitenkennis. De toetsen zijn niet afgestemd op het leerplan en de inhoud ervan is in een aantal gevallen weinig relevant. De onderwijzers schenken ruim aandacht aan aspecten van leren leren. Ze grijpen deze lessen aan om leerstrategieën op te bouwen en informatie te leren structureren.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding wijst uit dat het team er onvoldoende in slaagt om invulling te geven aan de onderbouwde zorgvisie. Het zorgteam staat voor de uitdaging om teamleden te ondersteunen in het verder uitbouwen van een krachtige leeromgeving en in het ontplooiën van een kwaliteitsvolle eerste- en tweedelijns ondersteuning. Binnen de huidige organisatie van het zorgbeleid is er weinig ruimte om leerlingen met specifieke zorgvragen systematisch te ondersteunen.

Het team hecht veel belang aan de sociale en emotionele begeleiding van de kinderen. Ze ziet het welbevinden van kinderen als voorwaarde voor ontwikkelen en leren. Dit gezamenlijk standpunt is niet in een schoolvisie verankerd. Om een veilig en stimulerend leer- en leefklimaat te creëren, zet het team tal van acties op. De leerkrachten verzamelen informatie over de sociale en emotionele aspecten. Bij problemen overleggen ze met de ouders of schakelen de hulp van externen in. Het team heeft niet de gewoonte om acties op schoolniveau diepgaand te evalueren en vandaaruit verbeterpunten op te sporen en bij te sturen.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) van de leer- en werkomgeving wijst uit dat de school nog onvoldoende op systematische wijze tekorten opspoort en ten aanzien van een aantal gekende tekorten te weinig proactief handelt of de tekorten verbetert.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat de school de onderzochte reglementering respecteert. Voor de overige regelgeving zijn er enkele tekorten, maar hiervoor plant het inspectieteam geen opvolgingscontrole.

De onderwijsinspectie sluit deze doorlichting af met een gunstig advies voor het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen in de kleuterafdeling. In de lagere afdeling is het advies beperkt gunstig omdat ze de eindtermen voor MMWT onvoldoende bereikt. Het advies voor BVH is eveneens beperkt gunstig. De school krijgt drie schooljaren om de vastgestelde tekorten weg te werken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding
Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Binnen een breed activiteiten aanbod krijgen de kleuters zowel op een doelgerichte als geïntegreerde manier kansen om hun mondelinge taalvaardigheid te ontwikkelen. Met gevarieerde activiteiten stimuleren de kleuteronderwijzers de kleuters in hun beginnende geletterdheid. Ze leveren inspanningen om de talige ontwikkeling van kleuters op te volgen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wetenschappen en techniek in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers organiseren aantrekkelijke activiteiten die tegemoet komen aan de natuurlijke exploratiedrang van de kleuters. De brede onderwijsaanpak zorgt ervoor dat kleuters kansen krijgen om actief en betrokken te exploreren en te experimenteren.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied mens en maatschappij in voldoende mate na. Het thematisch onderwijsaanbod biedt voldoende kansen om kleuters zich breed en harmonisch te laten ontwikkelen binnen de domeinen van dit leergebied. De kleuteronderwijzers voorzien gevarieerde activiteiten waarmee de kleuters binnen hun leefwereld wereldoriënterende vaardigheden verwerven.

3.1.1.4 Kleuteronderwijs: Nederlands, wetenschappen en techniek, mens en maatschappij

Curriculum	De kleuteronderwijzers gebruiken een referentiekader van de eigen koepel om het onderwijsaanbod te plannen. De meeste kleuteronderwijzers selecteren bij de activiteiten heel gericht enkele doelen die ze willen nastreven. Voor de wekerende routineactiviteiten voorzien ze een graduele opbouw binnen de nagestreefde doelen. Ze maken functioneel gebruik van een digitaal planningsinstrument om het onderwijsaanbod te bewaken en houden bij de planning van nieuwe activiteiten rekening met de reeds nagestreefde doelen.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

De keuze van de thema's ligt grotendeels bij aanvang van het schooljaar vast en sluit aan bij de leefwereld van de kleuters. De kleuteronderwijzers hebben niet de gewoonte om de kleuters bij de keuze of de invulling van thema's inspraak te geven. Voor MMWT springt de aandacht voor de domeinen mens, maatschappij, natuur en tijd in het oog. Er gaat minder intentionele aandacht naar de domeinen ruimte en technologie. In de leeftijdsgemengde klasgroepen houden de kleuteronderwijzers rekening met het ontwikkelingsniveau van de kleuter. Enkele kleuteronderwijzers voorzien in de planningsfase systematisch een gedifferentieerd activiteitenaanbod voor de verschillende leeftijdsgroepen.

Het activiteitenaanbod voor Nederlands garandeert een evenwichtige benadering van alle domeinen van dit leergebied. De kleuteronderwijzers stimuleren de ontluikende geletterdheid. Er gaat heel wat aandacht naar luisteren en spreken. De meeste kleuteronderwijzers slagen erin om bij de kleuters taal uit te lokken en benutten de aanwezige kansen om samen met kleuters over taal te reflecteren. Het recent opgestarte initiatief in het kader van talenten van kleuters creëert bijkomende kansen tot spreken. Naast gerichte luisterspelletjes kunnen de oudste kleuters in de luisterhoek bijkomend genieten van verhalen of met gerichte opdrachten hun luistervaardigheid aanscherpen.

Doorheen de hele kleuterafdeling gaat er veel aandacht naar voorlezen. De meeste kleuteronderwijzers vertellen bijna dagelijks een verhaal en willen met deze activiteit onder meer de taalontwikkeling, het leesplezier, het leesbegrip en het ontluikend leesgedrag bij kleuters stimuleren. Bij de oudste kleuters vormen de strategische aanpak ervan en de gerichte selectie van enkele doelen een voorbeeld van goede praktijk. Alle kleuterklassen bezoeken om de twee weken een afdeling van de gemeentelijke bibliotheek die in de school gelegen is. Hierdoor komen de kleuters in aanraking met een ruim en gevarieerd aanbod.

Bij de oudste kleuters vinden er heel wat gerichte activiteiten in het kader van voorbereidend lezen en schrijven plaats. De kleuters krijgen naast speelse opdrachten regelmatig een werkblaadje om specifieke vaardigheden in te oefenen. Deze aanpak neigt echter naar didactische vervroeging en spruit deels voort uit de verwachtingen van ouders en het vervolgonderwijs.

De kleuteronderwijzers maakten voor de gemeenschappelijke thema's geen afspraken over functionele woordenschat. Ook de licht stijgende instroom van anderstalige kleuters leidde momenteel niet tot afspraken rond een gradueel opgebouwde school- en instructietaal.

Bij de uitwerking van de thema's voorzien de meeste kleuteronderwijzers een breed activiteiten aanbod. De kleuters krijgen ruime kansen om in gevarieerde omstandigheden al spelend inzichten en ervaringen op te doen. De werkelijkheidsgerichte aanpak, de motiverende opdrachten en de kindgerichte en stimulerende begeleidingsstijl dragen bij tot de veelzijdige ontwikkeling van de kleuter en bevorderen het actief en zelfontdekkend leren.

Binnen het leergebied wetenschap en techniek krijgen zowel de levende als niet-levende natuur ruime aandacht. De meeste kleuteronderwijzers benutten het schooldomein en de schoolomgeving voor een levensechte invulling van het wereldoriënterend onderwijs. Uit de gesprekken blijkt dat sommige kleuteronderwijzers zoekende zijn om kleuters te fascineren voor de wereld van techniek en om activiteiten aan te bieden waarmee kleuters op hun niveau kennis maken met techniek.

De kleuteronderwijzers besteden de nodige aandacht aan diverse educaties. Specifieke thema's en klasoverstijgende initiatieven bevorderen de milieu-, gezondheid- en mobiliteitseducatie. Initiatieven in het kader van sociale vaardigheden dragen bij tot de sociale ontwikkeling van de kleuter en zorgen ervoor dat doelen uit het domein mens en maatschappij geregeld nagestreefd worden.

Er gaat veel aandacht naar de ontwikkeling van de leer- en werkhouding. De kleuters leren met moetjes en magjes binnen een afgebakende periode opdrachten uit te voeren. Dit wordt stap voor stap doorheen de kleuterafdeling opgebouwd.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

Het behandelde thema is door middel van prenten en foto's zichtbaar in de klas aanwezig. Via het weekbriefje maken de kleuteronderwijzers het thema bij de ouders kenbaar en nodigen ze de kleuters uit om themagebonden materialen mee te brengen naar de klas. Bij de oudste kleuters richten de kleuteronderwijzers een thematafel met aantrekkelijke materialen in. Dit bijkomend aanbod zorgt ervoor dat kleuters uitgedaagd worden om nieuwe ontdekkingen te doen. Bij de jongste kleuters is er een groeimarge om de hoeken te verrijken met concrete materialen in aansluiting bij het thema.

De tijds-kaders zijn gradueel doorheen de kleuterafdeling opgebouwd. De kleuteronderwijzers zetten deze kaders functioneel in om de tijd te structureren en om tijdsbegrippen aan te brengen. Dit geldt eveneens voor de kalenders. Er bestaan geen afspraken over de aanwezigheid van pictogrammen die de ruimte structureren. Op uitvoeringsniveau vertaalt dit zich in een wisselende aanwezigheid en aandacht voor deze pictografische voorstellingen.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i>	Er bestaan geen echte richtlijnen die de observatiepraktijk in de kleuterafdeling aansturen. Uit de voorgelegde observaties blijkt dat alle kleuteronderwijzers hun verantwoordelijkheid opnemen en geregeld het welbevinden, de betrokkenheid en diverse aspecten van de ontwikkeling van de kleuter observeren. De meesten baseren zich op de criteria van het kindvolgsysteem. Het is geen verworvenheid om de planning en de observatie op elkaar af te stemmen.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Het team van de kleuterafdeling ontwikkelde heel wat jaren geleden een kindvolgsysteem. Dit systeem biedt een duidelijk overzicht, maar is inhoudelijk aan een update toe. Voor Nederlands is het wenselijk om de vooropgestelde criteria af te toetsen aan het leerplan. Voor het leergebied MMWT zitten een aantal criteria over meerdere rubrieken verspreid. Deze zijn echter ontoereikend om de ontwikkelingsevolutie van de kleuter voor deze leergebieden in kaart te brengen. Binnen het gevoerde zorgbeleid ligt de volle verantwoordelijkheid bij de klasleerkracht. De kleuteronderwijzers geven ten dele invulling aan hun rol als eerstelijnszorgverstreker. Momenteel integreren ze weinig preventieve maatregelen voor taalzwakke en anderstalige kleuters in hun onderwijspraktijk. Ze verwoorden dat ze regelmatig remediërende activiteiten voor taalzwakke kleuters organiseren, maar deze interventies zijn niet traceerbaar. Uit de verkregen informatie blijkt dat deze interventies voornamelijk betrekking hebben op momentane noden van de kleuters. Het team heeft weinig ervaring met een handelingsgerichte en planmatige aanpak van kleuters met specifieke taalnoden. Momenteel steunen de zorginterventies te weinig op een concrete zorgvraag en een gefaseerd begeleidingsplan.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Nascholingen</i>	Op schoolniveau vond geen studie van de nieuwe ontwikkelingsdoelen voor natuur en techniek plaats. De kleuteronderwijzers zijn niet in het bezit van de leerplannen en niet vertrouwd met de inhoud ervan.

3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor Nederlands in voldoende mate. De onderwijzers voorzien een breed onderwijsaanbod waarbij aandacht gaat naar de verschillende domeinen van het leergebied. Ze organiseren diverse acties om het lezen te ondersteunen en het leesplezier te bevorderen. In de school is een gevarieerd en rijk boekenaanbod. De evaluatiepraktijk laat toe om de leerprestaties voor de verschillende taalvaardigheden op een betrouwbare wijze in kaart te brengen.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i>	In de lagere afdeling zijn onderwijsleerpakketten richtinggevend om het onderwijsaanbod voor Nederlands vorm te geven. In het eerste leerjaar is er een specifiek pakket voor aanvankelijk taalonderwijs dat de aansluiting op het tweede leerjaar verzekert. In de overige leerjaren schakelden de onderwijzers enkele jaren geleden over op een nieuw onderwijsleerpakket. Ze vertrouwen erop dat het nieuwe onderwijsleerpakket de nodige garanties biedt om tegemoet te komen aan de verwachtingen van de eindtermen en de leerplannen.
---	--

Binnen het totale onderwijsaanbod is er aandacht voor de verschillende domeinen van het leergebied. De onderwijzers confronteren de leerlingen met diverse teksttypes en verwerkingsniveaus. Ze gebruiken hiervoor taaltaken en teksten die aansluiten bij de leefwereld van de leerlingen.

In de meeste leerjaren is het onderwijsaanbod voor de verschillende domeinen vrij evenwichtig. Enkel in de bovenbouw schrappen of vervangen de onderwijzers geregeld op basis van eigen inzichten of perceptie lessen uit het onderwijsleerpakket. Hierbij maken ze niet de reflectie om de volledigheid van het onderwijsaanbod te bewaken en de correlatie met het leerplan na te gaan. Hierdoor wordt het evenwicht tussen de verschillende domeinen verstoord. Lessen rond luisteren, spreken en creatief schrijven moeten wijken voor bijkomende lessen taalbeschouwing. De leerlingen krijgen minder kansen om doelgericht creatieve en communicatieve taalvaardigheden, die nochtans een centrale plaats hebben in de krachtlijnen van de eindtermen en leerplannen, in te oefenen. Bovendien zijn de bijkomende oefenmaterialen voor taalbeschouwing niet in overeenstemming met de inhoud van het leerplan.

Binnen het domein schrijven primeert de aandacht voor geïsoleerd spellingsonderwijs. De meeste onderwijzers verliezen de aandacht voor creatief en functioneel schrijven echter niet uit het oog en zorgen ervoor dat de leerlingen voldoende oefenkansen krijgen. Voor het aanbrengen van deze deelvaardigheden baseren ze zich op de aangeboden strategieën van het onderwijsleerpakket.

Voor de ontwikkeling van de spreek- en luistervaardigheden voorzien de onderwijzers doorgaans zinvolle opdrachten in verschillende taalgebruikssituaties. De meeste onderwijzers schakelen daarvoor de luister- en spreekoefeningen uit het onderwijsleerpakket in. Deze oefenkansen worden in meerdere klasgroepen aangevuld met spreekopdrachten in aansluiting bij het leergebied MMWT. Observatie in de klassen toont aan dat de meeste leerlingen mondig zijn en een correct taalregister hanteren.

In de school vinden er meerdere leesstimulerende initiatieven plaats: voorlezen, vrij lezen, beverlezen ... Vaak zijn het particuliere of kortstondige initiatieven, die weinig continuïteit doorheen de school kennen. Illustratief hiervoor is het beverlezen. Deze leesvorm is degelijk uitgewerkt en stelt waardevolle doelen voorop, maar krijgt slechts een heel beperkte invulling op schoolniveau. Ook de aandacht voor vrij lezen is wisselend.

Binnen de reguliere klaswerking besteden de onderwijzers wisselende aandacht aan communicatief taalgebruik. Meerdere onderwijzers hanteren een sterk sturende instructiestijl. Ze maken weinig gebruik van een communicatiebevorderende klasopstelling of van interactieve werkvormen om spreekkansen en communicatiemogelijkheden tussen leerlingen onderling te bevorderen.

Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i>	Uit de planningsdocumenten en op basis van de gesprekken blijkt dat het team van de lagere afdeling veel aandacht besteedt aan Nederlands. Rekening houdend met de richtlijnen van de onderwijskoepel omtrent de aanwending van de onderwijstijd, trekken alle onderwijzers de maximale (en meer) onderwijstijd voor Nederlands uit.
Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	De school beschikt over de nodige leermiddelen en didactische materialen om de onderwijsdoelstellingen na te streven en te bereiken. In alle klassen zijn wandplaten voor Nederlands beschikbaar. Meestal houden ze verband met spelling, taalsystematiek of schrift. Er gaat minder aandacht naar taalleerstrategieën.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De school beschikt over een prachtig uitgebouwde bibliotheek, die onder het beheer van de gemeente valt. Het is een gemiste kans dat niet alle onderwijzers investeren in vrij lezen en leerlingen aanmoedigen om deze leesboeken mee naar huis te nemen. De onderwijzers bieden weinig creatieve en aantrekkelijke opdrachten aan om leerlingen aan te zetten tot lezen. De evaluatiepraktijk is vrij evenwichtig en representatief voor de verschillende domeinen van dit leergebied. De onderwijzers maken voornamelijk gebruik van de toetsen van het onderwijsleerpakket. Het vrij evenwichtig onderwijsaanbod weerspiegelt zich in de evaluatie en rapportering. Spelling, binnen het domein schrijven, maakt hierop een uitzondering. Meerdere onderwijzers beoordelen de spreek- en schrijfopdrachten aan de hand van de criteria uit het onderwijsleerpakket en brengen de leerlingen vooraf op de hoogte van deze evaluatiecriteria. Voor spelling en technisch lezen brengt het team de vorderingen longitudinaal in kaart aan de hand van een genormeerd leerlingvolgsysteem. De resultaten van deze toetsen zijn overzichtelijk opgenomen in het leerlingvolgsysteem.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De huidige evaluatiepraktijk leidt tot een vrij volledige en correcte beeldvorming. Uit de gesprekken met de onderwijzers blijkt dat de resultaten van genormeerde toetsen overwegend stroken met de bevindingen van de klasleerkrachten. Het team merkt de problemen tijdig op, maar slaagt er niet steeds in om een adequate ondersteuning op te zetten. Uit de vorderingsresultaten van de leerlingen voor technisch lezen blijkt dat genomen ondersteuningsinitiatieven niet steeds tot het gewenste resultaat leiden.

Onder meer voor Nederlands wendt het team van de lagere afdeling heel wat lestijden aan om klasgroepen op te splitsen. De onderwijzers gaan ervan uit dat ze hierdoor meer kunnen individualiseren, differentiëren en remediëren. Deze verwachtingen kunnen echter effectiever worden nagestreefd. Veelal blijft de ondersteuning beperkt tot de basiszorg en niet tot een systematische en doelgerichte leerlingenbegeleiding. Het team denkt te weinig kritisch na of de leerbegeleiding efficiënt wordt ingevuld en stuurt haar werking onvoldoende bij. Door de systematische opsplitsing van klasgroepen zijn er zeer weinig lestijden beschikbaar die ingezet kunnen worden voor een meer langdurige en trajectmatige begeleiding van leerlingen met specifieke taalnoden.

Het team werkte een degelijke groeilijn voor de organisatie van zelfstandig werk uit en stelde hierbij duidelijke doelen voorop. Het wendt deze organisatievorm echter niet aan om inhoudelijk te differentiëren en om klasintern voor leerlingen met specifieke taalnoden remediëringsactiviteiten te organiseren.

Leerlingen met taal- of leerstoornissen kunnen rekenen op stimulerende, compenserende, remediërende of dispenserende maatregelen. De school voorziet de mogelijkheid dat leerlingen met dyslexie kunnen gebruik maken van compenserende software, maar in de praktijk leidt dit niet steeds tot een adequate en efficiënte inzet ervan.

3.1.1.6 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor wetenschap en techniek in onvoldoende mate. Het onderwijsaanbod sluit onvoldoende aan bij de kerngedachten van de eindtermen en mist continuïteit en graduele opbouw. Voor het domein techniek is de doelgerichte invulling met oog voor horizontale samenhang met andere domeinen en leergebieden ontoereikend. De evaluatiepraktijk richt zich vooral op kennis en weinig op algemene en specifieke vaardigheden.

3.1.1.7 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor mens en maatschappij in onvoldoende mate. Het onderwijsaanbod is ontoereikend voor de inhoud van het leerplan en vertoont te weinig verticale samenhang. Het onderwijs richt zich onvoldoende op een brede vorming en op actief leren. De evaluatiepraktijk is te weinig valide en betrouwbaar om gefundeerde uitspraken te doen over het bereiken van de eindtermen.

3.1.1.8 Lager onderwijs: mens en maatschappij en Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Curriculum	De onderwijzers inventariseerden een aantal jaren geleden de uitgewerkte thema's voor deze leergebieden. Ze gingen daarbij de correlatie tussen de aangeboden leerinhouden en de leerplandoelen na. Dit overzicht is momenteel geen richtsnoer voor de afbakening van het onderwijsaanbod. Meerdere onderwijzers slagen er niet in om een evenwichtig en volledig onderwijsaanbod voor de verschillende domeinen te realiseren.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	Het leerlingenwerk en de planningsdocumenten tonen aan dat het onderwijsaanbod onvoldoende representatief is voor het leerplan. Enkele onderwijzers bieden niet de verwachte leerinhouden aan, waardoor er breuklijnen in de graduele opbouw ontstaan. Illustratief hiervoor zijn de domeinen ruimte en techniek. Tevens stelt het inspectieteam vast dat bepaalde leerstofinhouden meermaals in het onderwijsaanbod voorkomen en een stereotiepe invulling krijgen. Het tekort voor wereldoriëntatie bij de vorige doorlichting gaf aanleiding tot een grondige studie van het leerplan. De onderwijzers benaderen de leerinhouden overwegend vanuit meerdere invalshoeken. Ze doen verdienstelijke pogingen om de horizontale samenhang te bevorderen door thema's te verbreden en door verbanden te leggen met het leergebiedoverschrijdende thema leren leren en het leergebied Nederlands. In een aantal leerjaren is enige waakzaamheid nodig om lessen MMWT niet te verenigen tot lessen begrijpend lezen. De onderwijzers zijn niet vertrouwd met de vernieuwde leerplannen van natuur en techniek. Uit de gesprekken blijkt dat sommigen moeite hebben met de interpretatie en invulling van de kerncomponenten van techniek. Ze creëren weinig ruimte om leerlingen stappen in het technisch proces te laten opbouwen en beklemtonen vooral de productgerichte werking. De werkgroep verkeer lanceert geregeld initiatieven waarbij aandacht gaat naar verkeers- en mobiliteitseducatie en stelt daarbij duidelijke doelen voorop. Daarnaast voorzien de onderwijzers doorheen het jaar een aantal verkeerslessen, al dan niet geïntegreerd in een thema. Leeruitstappen worden te weinig intentioneel benut om specifieke doelen voor dit domein na te streven. Voor actualiteit bestaan er op schoolniveau geen afspraken. Occasioneel behandelen de onderwijzers onderwerpen die sterk centraal staan binnen de media. Enkele jaren geleden behaalde het schoolteam twee MOS-logo's. Momenteel is deze werking op on hold geplaatst. Bij de keuze en de invulling van de thema's is er weinig ruimte voor leerlingeninitiatief. Er zijn grote verschillen in de wijze waarop de onderwijzers oog hebben voor motiverende leeromgevingen waarbij ze betekenisvolle leerinhouden aanbieden en leerlingen uitdagen om actief, interactief en constructief te leren.

De onderwijzers integreren bewust aspecten van leren leren in de lessen MMWT. Ze benutten deze lessen om samen met de leerlingen leerstrategieën op te bouwen en informatie te leren structureren. De gebrekkige ICT-infrastructuur hypothekeert de mogelijkheid om leerlingen het internet als informatiebron te laten gebruiken en hiermee kritisch om te gaan. De onderwijzers verwoorden dat ze moderne media missen om hun lessen te verlevendigen en om het werkelijkheidsgehalte van bepaalde leerinhouden te verhogen.

Uitstappen ondersteunen het onderwijsaanbod. De onderwijzers organiseren geregeld een leeruitstap in de plaatselijke of ruimere schoolomgeving. Op die manier duiden ze leerinhouden vanuit waarnemingen in een reële context en wordt het onderwijs werkelijkheidsgericht. In de meeste klassen zijn actuele of behandelde thema's zichtbaar aanwezig.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd

De onderwijzers opteren voor een minimale besteding van de onderwijstijd voor dit leergebied. Uit de planningsdocumenten blijkt dat in een aantal leerjaren geregeld activiteiten wegvallen of vervangen worden door andere lessen. Ook de overlap van het onderwijsaanbod tussen meerdere klasgroepen en de ruime onderwijstijd die voor bepaalde onderwerpen wordt uitgetrokken, stelt de efficiënte aanwending van de onderwijstijd voor dit leergebied in vraag.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De tijds- en ruimtekaders zijn meestal verzorgd, maar niet alle onderwijzers hebben de gewoonte om deze kaders functioneel en dynamisch te gebruiken. Hierdoor gaan er kansen verloren om het historisch besef en het ruimtelijk inzicht bij leerlingen te verruimen. In enkele klassen zijn de vereiste kaders niet aanwezig of is het overzicht zoek door een overaanbod van kaders die niet tot de kernleerstof behoren.

Het team van de lagere afdeling beschikt over de leermiddelen en de materialen die het leerplan vooropstelt. Voor het domein techniek zijn er heel wat gereedschappen en materialen voorhanden om de leerplandoelen te realiseren. De onderwijzers maken hier echter geen optimaal gebruik van.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
*Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem*

Het team van de lagere afdeling kan weinig valide en betrouwbare evaluatiegegevens voorleggen. De onderwijzers beoordelen met zelfgemaakte toetsen vooral reproduceerbare feitenkennis, waarvan in meerdere gevallen de relevantie en moeilijkheidsgraad in vraag kan gesteld worden.

De voorgelegde evaluatiegegevens zijn niet representatief voor de inhouden van het leerplan. Er gaat nauwelijks aandacht naar de evaluatie van attitudes en technische vaardigheden.

Positief is de ruimte die sommige onderwijzers binnen de evaluatiepraktijk voorzien om leerlingen opzoekstrategieën te laten toepassen. Op die manier kunnen de vaardigheden van de leerlingen rond bron- en atlasgebruik in beeld worden gebracht.

Begeleiding Binnen het huidige onderwijsaanbod valt de nadruk op het verwerven van
Leerbegeleiding kennis. Er is weinig ruimte om differentiatie in te bouwen die rekening houdt
Zorg met de talenten, vragen, interesses en mogelijkheden van leerlingen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De organisatie en de uitvoering van BVH situeren zich op niveau van de gemeente Lubbeek en op lokaal niveau in de school. De school spoort tekorten op het vlak van BVH op, maar doet dit onvoldoende op systematische wijze. Volgens de verkregen informatie ontbreekt het aan daadkracht op gemeentelijk niveau omtrent de effectieve uitvoering en opvolging van verplichte controles. Dit verklaart waarom bepaalde keuringsverslagen ontbreken en het globaal preventieplan en het jaaractieplan onvoldoende inspelen op geformuleerde tekorten. Sommige tekorten kregen een oplossing, maar er zijn ook gekende tekorten die al lange tijd aanslepen.

Uit de controles en adviezen van deskundigen blijken meerdere tekorten te zijn opgemerkt. De school beschikt niet over een gunstig keuringsverslag van de elektrische installatie. De keuring van de verwarmingsinstallatie ontbreekt en de noodverlichting werd geruime tijd niet gecontroleerd. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting onvoldoende opgelost. Wat moet verbeteren, is in de planning slechts gedeeltelijk voorzien. Er is weinig initiatief om, in afwachting van een oplossing ten gronde, via organisatorische maatregelen iets te ondernemen om de situatie te verbeteren.

Op basis van het onderzoek ter plaatse stelde de onderwijsinspectie vast dat op verschillende plaatsen losse snoeren op de grond liggen, rekken onvoldoende verankerd zijn en de ramen in een klaslokaal niet kunnen geopend worden. In sommige kleuterklassen bevinden de verwarmingselementen zich in putten onder het vloeroppervlak, afgedekt met roosters. Deze putten worden onvoldoende regelmatig gereinigd. Op het moment van de doorlichting is er geen gebrevetteerde hulpverlener voltijds op school aanwezig. Uit documenten en een verklaring van de directeur blijkt dat een personeelslid deze opleiding in november 2016 zal volgen.

Uit de rondgang en de analyse van de beschikbare documenten blijkt dat de school momenteel niet voldoet in het systematisch beheersen en wegwerken van risico's en opgemerkte tekorten aangaande BVH. De onderwijsinspectie besluit daarom tot een beperkt gunstig advies voor deze erkenningsvoorwaarde. De school moet de organisatie van BVH consequenter bewaken en daadkrachtiger vastgestelde tekorten wegwerken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)	neen

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** De zorgvisie is sterk geïnspireerd op het handelingsgericht werken en werd recent naar aanleiding van het decreet betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften geactualiseerd. Het zorgbeleid laat kansen liggen om de rol en de verantwoordelijkheid van elke betrokkene binnen de verschillende fases van het zorgcontinuüm duidelijk te expliciteren. Het team reflecteerde niet hoe het de veranderende instroom van anderstalige leerlingen kan integreren en concretiseren in deze visie.
- Ondersteuning** De teamleden krijgen een globaal beeld op de beginsituatie van de kinderen via de informatie uit de overgangsgesprekken. Meerdere teamleden consulteren bij de start van het schooljaar de beschikbare gegevens van de kinderen in het volgsysteem niet omdat ze zich zelf een beeld willen vormen van de kinderen. Hierdoor laten ze kansen liggen om kinderen met zorgnoden reeds van bij de start van het schooljaar de nodige ondersteuning te bieden.

Het kleuterteam ontwikkelde een overzichtelijk kindvolgsysteem dat ze op vaste momenten in het schooljaar voor alle kleuters invullen. Dit volgsysteem is niet afgestemd op de leerplandoelen en biedt een fragmentarisch beeld over de ontwikkeling van de kleuters. Alle kleuteronderwijzers melden dat ze hun verantwoordelijkheid binnen de eerstelijnszorg opnemen. Interventies zijn echter moeilijk te traceren. Uit de gesprekken blijkt dat de kleuteronderwijzers op basis van de observaties een duidelijk zicht hebben op de specifieke noden van de kleuters.

In de lagere afdeling slagen de onderwijzers onvoldoende in hun rol als eerstelijnszorgverstreker. Nochtans vervullen zij een cruciale rol in de wijze waarop de school haar zorgbeleid organiseert. Het gebrek aan concrete verwachtingen en heldere afspraken hypothekeren een gelijkgerichte en kwaliteitsvolle invulling van de basiszorg. Elke onderwijzer vult de brede basiszorg naar eigen vermogen en goeddunken in. Sommigen gebruiken hiervoor diverse werkvormen en hulpmiddelen.

Zelfstandig werk is gradueel opgebouwd doorheen de basisschool en stelt duidelijke doelen voorop. De leerkrachten wenden deze werkvorm echter onvoldoende aan om te differentiëren en om leerlingen met specifieke noden extra (individueel) te begeleiden.

Binnen de huidige organisatie van het zorgbeleid is er weinig ruimte om leerlingen met specifieke zorgvragen systematisch te ondersteunen. Het team van de lagere afdeling kiest voor kleine klasgroepen en splitst in de mate van het mogelijke de klasgroepen voor Nederlands en wiskunde op. In meerdere gevallen benutten de klasleerkrachten deze klasopsplitsing om lesinhouden aan kleinere groepen te geven. Soms bieden zorgleerkrachten hulp aan individuele leerlingen of kleine groepjes. Deze ondersteuning steunt echter niet op een doelgericht en gefaseerd begeleidingstraject. De interventies beperken zich voornamelijk tot zorgacties die kort op de bal spelen.

De zorgcoördinator voorziet voor leerlingen met een leervoorsprong extra oefenmaterialen om in de klas aan te werken. Deze oefeningen hebben een vrij schools karakter en stimuleren weinig het creatief denken en de ondernemingszin van de leerlingen.

Het schoolteam ervaart de ondersteuning van het CLB als een meerwaarde voor de zorgwerking. Ook de samenwerking met ouders, externe hulpverleners en andere schoolondersteunende instanties verloopt volgens het schoolteam vlot.

Doeltreffendheid In de school heerst er geen cultuur om de kwaliteit van de leerbegeleiding te evalueren. Het team denkt te weinig kritisch na over de wijze waarop het vorm en invulling geeft aan de leerbegeleiding. Het baseert zich vooral op de eigen perceptie en ervaringen om uitspraken te doen over de effectiviteit van de zorg. Bijsturingen in het verleden gebeurden veelal op initiatief en aanvoelen van de zorgcoördinator.

Voorlopig slaagt het team er niet in om een krachtige invulling te geven aan zijn zorgvisie. De kwaliteit van de eerstelijnszorg is leerkrachtafhankelijk. Het team bevindt zich aan het begin van een ontwikkelingstraject wat betreft het handelingsgericht werken.

Ontwikkeling In het team is een zekere bereidheid aanwezig om zich verder te professionaliseren rond leerbegeleiding. Sommige teamleden nemen op eigen initiatief deel aan navormingen rond zorg. Vanuit het beleid worden de teamleden weinig aangespoord om nascholingen in het kader van zorg te volgen. In de school zijn er voldoende naslagwerken aanwezig om de individuele deskundigheid te verhogen.

Het schoolteam is toe aan een verdieping in de basisprincipes van een goede zorgwerking om te komen tot een concretisering van de zorgvisie op leerling-, leerkracht- en schoolniveau.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid De teamleden leveren inspanningen om een stimulerend pedagogisch leer- en leefklimaat te creëren. Alle teamleden schenken ruime aandacht aan een mens-ontmoetende aanpak, aan het welbevinden van de kinderen en aan sociale vaardigheden. Het volledige team ziet het welbevinden van leerlingen als eerste voorwaarde om tot leren en ontwikkelen te komen.

Ondersteuning Op schoolniveau vinden meerdere initiatieven plaats die de sociale en emotionele ontwikkeling van de kinderen bevorderen. In de kleuterafdeling zijn de klasafspraken, de klas- en logeerpoppen, de foto's van thuis en het heen-en-weerschriftje ... voorbeelden waarbij de leerkrachten voornamelijk preventief aan een veilig en warm klasklimaat werken. In de lagere afdeling hebben duidelijke klasafspraken en specifieke acties rond pesten een positief effect op het leef- en werkklimaat. Daarnaast streven de onderwijzers tijdens lessen MMWT geregeld doelen na die de sociale vaardigheden tussen leerlingen bevorderen. Ook het beverlezen is een voorbeeld van goede praktijk om geïntegreerd aan doelen rond verbondenheid te werken en om sociale en communicatievaardigheden te ontwikkelen. Op schoolniveau maakte het team werk van duidelijke speelplaats- en schoolafspraken en een pestbeleid. De trotsdoos en de korte maandelijkse gezamenlijke activiteiten die vooral de sterke verbondenheid centraal stellen, zijn recentere initiatieven.

Gerichte observaties van het welbevinden en sociogrammen helpen eventuele noden op te sporen. Tijdens de overlegmomenten besteedt het team geregeld aandacht aan sociale en emotionele aspecten. Het bundelt deze informatie in het volgsysteem en communiceert hierover met de ouders.

De specifieke initiatieven die het rouwproces bij kinderen ondersteunen, de gedragskaarten en een methode voor de aanpak van pestgedrag zijn remediërende acties die de school inzet als het welbevinden van de leerlingen in het gedrang komt. Daarnaast nemen leerkrachten individuele initiatieven om het sociaal-emotioneel welzijn van de kinderen te versterken.

Doeltreffendheid Het team brengt de effecten van de genomen acties niet in kaart en beschikt niet over zelfevaluaties als basis voor geplande bijstellingen.

De inzet van het team rendeert niet optimaal door het ontbreken van een visie en een structurele aanpak op schoolniveau.

Ontwikkeling Een aantal inzichten en werkvormen zijn verankerd in het pedagogisch handelen van de teamleden.
Het team staat open voor nieuwe inzichten en initiatieven om de permanente ontwikkeling van de sociale en emotionele begeleiding bij te sturen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De ruime ervaring en grote inzet van de directeur zorgen voor continuïteit in het schoolleven. Ze slaagt erin om voeling te houden met alle ontwikkelingen in de school en vindt persoonlijke contacten met kinderen erg belangrijk. De directeur waardeert de inzet van de teamleden en is bekommerd om hun welzijn.

Sommige vernieuwingen en/of verwachtingen van de directeur vinden moeizaam hun weg naar de klaspraktijk. Om de implementatie van vernieuwde onderwijskundige inzichten te bevorderen, zijn gerichte druk, ondersteuning en opvolging van de leerkrachten vereist. De directeur voert geen klasbezoeken met vooraf afgebakende doelen uit. Dit bemoeilijkt een gerichte en objectieve beeldvorming en een correcte inschatting van de onderwijskwaliteit.

Visieontwikkeling Het schoolteam heeft een kwaliteitsvolle visie op onderwijs die geïnspireerd is op de uitgangpunten van de ontwikkelingsdoelen en eindtermen. De vertaalslag en concretisering van deze wenselijke visie naar de dagelijkse school- en klaspraktijk zijn voor verbetering vatbaar. Het team legt veel nadruk op kennisoverdracht. Het gaat onvoldoende kritisch na in welke mate de huidige onderwijsaanpak invulling geeft aan de pedagogische krachtlijnen van het pedagogisch project en tegemoet komt aan de verwachtingen van onderwijs in de 21e eeuw.

Besluitvorming De directeur streeft een democratisch en participatief leiderschap na. Om een breed draagvlak te creëren, worden beslissingen zo veel mogelijk in gezamenlijk overleg genomen. De directeur wil daarbij zoveel mogelijk rekening houden met de noden en wensen van de teamleden. Dit vertraagt geregeld de besluitvoering. Enkele leerkrachten zijn vragende partij dat de directeur tijdens personeelsvergaderingen sneller knopen doorhakt.

In de school ondersteunen enkele werkgroepen en een pedagogische raad de werking. De werkgroepen zetten vooral in op praktisch-organisatorische aspecten van het schoolleven. De pedagogische raad is in beperkte mate een beleidsvoorbereidend overlegorgaan dat de inhoudelijke koers van de school meebepaalt. Deze goedbedoelde vorm van beleidsvorming mist voorlopig zijn doel. Uit de gesprekken met de leerkrachten blijkt dat zij onvoldoende op de hoogte zijn van de inhoud van deze samenkomsten. Nochtans ontvangen alle leerkrachten een schriftelijk verslag.

Kwaliteitszorg Het behoort niet tot de schoolcultuur om op een systematische wijze de onderwijskwaliteit te onderzoeken en te bewaken. Het is geen gewoonte om kritisch te reflecteren over onderwijskundige processen en outputgegevens. De beschikbare outputgegevens worden onvoldoende aangewend om de onderwijskwaliteit bij te sturen en te optimaliseren.

Het responsief vermogen van het schoolteam kent nog een groeimarge. Er is gedeeltelijk gevolg gegeven aan de opmerkingen uit het vorige doorlichtingsverslag en het verslag van de opvolgingscontrole. Ook een aantal actuele onderwijsinzichten en verwachtingen van buitenaf kregen vooralsnog weinig ingang.

Talenbeleid Door de instroom van enkele anderstalige nieuwkomers is het talenbeleid in een stroomversnelling gekomen. Om een adequate ondersteuning voor deze leerlingen te garanderen, focust het schoolteam zich momenteel op de taalnoden van deze anderstalige leerlingen. Voor concrete hulp en ondersteuning ging het te rade bij een externe organisatie. Nieuwe inzichten zullen op termijn tot bijstellingen leiden om zowel taalzwakkere als taalsterkere leerlingen binnen de reguliere klas optimale kansen te geven om zich talig te ontwikkelen. Uit de bijgewoonde activiteiten en gesprekken blijkt dat het schoolteam zich te weinig bewust is van de meerwaarde van werkvormen waarbij de leerlingen in groepen kunnen samenwerken en waarbij de communicatie en interactie tussen leerlingen wordt bevorderd. Binnen de lagere afdeling zijn er geen afspraken met als doel te vermijden dat elke toets een taaltest is voor taalzwakke leerlingen. Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. Het heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven, maar organiseert de acties onvoldoende vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt er in beperkte mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten gedeeltelijk aan op de vooropgestelde doelen. Het schoolteam heeft in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de zorgcoördinator en een aantal teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Deliberatie De school beschikt over voldoende beleidskracht om in de toekomst correcte invulling te geven aan de geformuleerde tekorten in verband met de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift en de onderhandeling van de 29e lestijd. Het inspectieteam plant hiervoor geen opvolgingscontrole.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De meeste kleuteronderwijzers benutten het voorlezen doelgericht om het leesbegrip en het ontluikend leesgedrag bij kleuters te stimuleren.
- De meeste kleuteronderwijzers voorzien bij de uitwerking van een thema een rijk en uitdagend activiteitsaanbod waarmee kleuters op diverse vlakken inzichten en vaardigheden kunnen verwerven.
- De kleuteronderwijzers geven onder meer met diverse educaties een brede invulling aan de domeinen mens, maatschappij en milieu.
- De onderwijzers hebben in het aanbod en de evaluatiepraktijk aandacht voor gevarieerde taaltaken waarin diverse teksttypes en verwerkingsniveaus opgenomen zijn.
- De meeste onderwijzers besteden naast de aandacht voor cognitief-technische vaardigheden voldoende aandacht aan functionele taalvaardigheden.
- De onderwijzers integreren aspecten van Nederlands en leren leren in de lessen van MMWT.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam beschikt over een degelijk uitgewerkte visie om invulling te geven aan zijn zorgbeleid.
- De teamleden nemen waardevolle initiatieven die de sociale en emotionele ontwikkeling van de leerlingen positief beïnvloeden.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur houdt voeling met alle geledingen van de school en is steeds bereikbaar voor alle schoolparticipanten, ook voor de leerlingen.
- De directeur streeft een open en transparant beleid na en biedt ruimte voor democratische en participatieve besluitvorming.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen in het kader van taalvaardigheidsonderwijs afspraken maken over gradueel opgebouwde school- en instructietaal en functionele themataal.
- Sommige leerkrachten kunnen op basis van het leerplan inzichten rond techniek verbreden en doelgerichter activiteiten aanbieden die de kinderen uitnodigen om te exploreren, te experimenteren en te onderzoeken.
- De onderwijzers kunnen voorzien in een krachtigere (taal)leeromgeving en een meer interactieve aanpak om actief leren te ondersteunen.
- De onderwijzers van de bovenbouw kunnen het onderwijsaanbod beter afstemmen op de vereisten van het leerplan en meer ruimte creëren voor functionele taaltaken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan de kwaliteit van de eerstelijnszorg optimaliseren en voor leerlingen met specifieke noden structureel tweedelijnssteuningen voorzien.
- Het schoolteam kan de gezamenlijke gedragen visie over de sociale en emotionele begeleiding en de structurele aanpak formaliseren.
- Het schoolteam kan meer aandacht besteden aan grondige evaluatie van acties in het kader van de sociale en emotionele begeleiding en bijstellingen hierop afstemmen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur kan met klasbezoeken de implementatie van vernieuwingen sterker opvolgen en effecten op langere termijn in kaart brengen.
- De directeur kan de werking van het kernteam en de werkgroepen optimaliseren en deze sterker benutten om de inhoudelijke werking aan te sturen.
- Het schoolteam kan in het kader van interne kwaliteitszorg outputgegevens grondig analyseren en doelgerichte acties opzetten.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De onderwijzers moeten met de leerlingen in voldoende mate de eindtermen van mens en maatschappij en wetenschappen en techniek bereiken.
- De school moet de organisatie van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne verbeteren en structurele maatregelen nemen om op systematische wijze een gevolg te geven aan vastgestelde tekorten in verband met de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving.

Wat betreft de regelgeving

- De school moet de voorgeschreven procedure voor het afleveren van een getuigschrift respecteren. Ze moet de notulen van de klassenraad aanleggen en bewaren. (decreet bao – art. 53-57 en BVR van 24-11-1998).
- De school moet overleggen of onderhandelen over een 29ste lestijd (decreet bao - art. 48).

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor mens en maatschappij, wetenschappen en techniek.
- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **06-10-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor het **kleuteronderwijs**.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Hilde BOSMANS de inspecteur-verslaggever	Kristien CLITS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	